

VERKSAMHETSPLAN 2018

Bild: Väsjön 2015

Antagen 2018-02-13

Innehåll

INNEHÅLL	2
1. SYFTE OCH MÅL FÖR OXUNDA VATTENSAMVERKAN.....	3
2. ORGANISATION	3
3. RESURSER	4
4. VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET FÖR 2018	5
4.1 Kommunal och regional vattenplanering	5
4.2 Miljöövervakning.....	5
4.3 Dagvatten.....	6
4.4 Biologisk mångfald – tillgängliggöra kunskap om naturvärden.....	7
4.5 Jordbrukets påverkan på vattenresurserna	7
4.6 Information, Studieresa, Utbildning, Möten	8
5. ADMINISTRATION	8
6. PROJEKT SOM INITIERATS AV OXUNDA VATTENSAMVERKAN.....	9
6.1. Edsån.....	9
6.2. Vallentunasjön.....	9
6.3. Kvarnsjön	9
6.4. Norrviken.....	9
7. BUDGET FÖR 2018.....	10

1. Syfte och mål för Oxunda Vattensamverkan

Oxunda Vattensamverkan verkar för att initiera, koordinera och systematisera det vattenvårdsarbete som berörda kommuner utför inom Oxunda avrinningsområde. Syftet är att förbättra miljötillståndet i sjöar och vattendrag och kunna uppnå vattenförvaltningens mål om god ekologisk och kemisk status samt de nationella målen för vattenmiljön, särskilt vad gäller Mälaren som är en dricksvattentäkt. Oxunda Vattensamverkan ska också sträva efter att samordna vattenvårdsarbetet med den statliga vattenförvaltningen och med övrigt vattenvårdsarbete inom berörda kommuner.

Målen för vattensamverkan är:

- Sjöar och vattendrag skall ha en god ekologisk och kemisk status enligt miljö kvalitetsnormerna.
- Sjöar och vattendrag ska användas så att biologisk mångfald, natur- och kulturvärden kan bibehållas eller förbättras.
- Sjöar och vattendrag som förorenats genom mänsklig verksamhet ska återställas så att deras värde ur naturresurs-, naturvårds-, och landskapshänseende säkerställs.
- Vattenvårdsarbetet i avrinningsområdet skall kommuniceras med och förankras hos boende och verksamhetsbedrivare.
- Kvaliteten och särdragen i sjöar och vattendrag ska vara kända i samhället.

En förutsättning för vattensamverkan och för att kunna följa upp och utvärdera målen är att en fortlöpande miljöövervakning bedrivs.

2. Organisation

Verksamheten inom Oxunda Vattensamverkan samordnas och administreras av Sollentuna kommun, kommunledningskontoret. Oxunda Vattensamverkan leds av en **politisk styrgrupp** som består av följande ledamöter:

<i>Kommun</i>	<i>Ordinarie</i>	<i>Ersättare</i>
Sollentuna kommun	Gunnar Bergqvist (ordförande)	Jeanette Lindberg
Upplands Väsby	Maria Tuvevsson	Lars Hansson
Sigtuna kommun	Pierre Cengiz Edstrand	Ronnie Lundin
Vallentuna kommun	Ewa Thorin	Ylva Mozis
Täby kommun	Johan Algernon	Mats Nordström
Järfälla kommun	Andreas Fogeby	Björn Falkeblad

Styrgruppen har tjänstemannastöd från en **ledningsgrupp** där nedanstående personer ingår 2018:

Henrik Sandberg, Sollentuna (samordnare,
föräldraledig jan-maj)
Fanny Tomband, Sollentuna (ersättare för
Henrik Sandberg)
Nina Lans, Sollentuna energi och miljö
Louise Andersson, Upplands Väsby
Johanna Gullberg, Upplands Väsby
Björn Johansson, Sigtuna vatten
Emma Asterhag, Sigtuna kommun

Nadja Andréewitch, Vallentuna
Jurgita Paknia, Roslagsvatten (Vallentuna)
Anton Mankesjö, Täby
Jenni Brink Bylund, Täby
Andreas Jacobs, Täby
Babette Marklund, Järfälla

3. Resurser

De kommuner som bildar Oxunda Vattensamverkan har träffat ett avtal (2017-2020) för samarbetet. Kommunerna har de senaste åren bidragit med 150 000 kr per år till verksamheten, förutom Järfälla kommun som bidrar med 25 000 kr, (totalt 775 000 kr). Därutöver har kostnaden för miljökontrollprogrammet fördelats mellan kommunerna enligt särskild ordning. År 2017 fakturerades kommunerna för miljöövervakningen både år 2016 (249 021 kr) samt 2017 (252 725 kr). Detta då faktureringen för 2016 släpar efter sedan tidigare. Framöver kommer fakturering ske inom samma år som miljöövervakningen genomförs. År 2018 kommer förutom medlemsavgifterna även en intäkt i form av ett slutbidrag på 78 000 kr från Stockholms läns landsting för tidigare hästgårdsprojekt.

Resultatet från 2017 blev ett överskott på 615 525 kr, därmed blir den totala ekonomiska ramen för 2018 1 468 521 kr. Se budget för mer information.

Utöver de medel som redovisas bistår kommunerna inom Oxunda Vattensamverkan med en arbetsinsats av tjänstemännen om minst 120 timmar per kommun och år, d. v. s. totalt 720 timmar. Eventuella studieresor ingår inte i denna tid.

Här ska det noteras att budgeten och kostnaderna avser kommunernas gemensamma åtaganden inom ramen för vattensamverkan i enlighet med denna verksamhetsplan. För åtgärder som identifieras svarar respektive kommun för såväl genomförande som finansiering.

4. Verksamhetsplan och budget för 2018

Förutom de projekt som genomförs inom Oxunda Vattensamverkan sker erfarenhetsåterföring från de projekt som vattensamverkan initierat och som genomförs i respektive kommuns regi.

4.1 Kommunal och regional vattenplanering

Budget 2018: 100 000 kr

Vision

Effektiva processer finns för att integrera vattenfrågor i kommunal och regional planering

Mål

- Regional och kommunal vattenplanering samverkar så att god status uppnås i avrinningsområdets sjöar och vattendrag.
- Genomslag för kommunernas ställningstaganden i vattenmyndighetens beslut om miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram.

Aktiviteter 2018

- Arbetet med att uppdatera kartan med 2017 års åtgärder kommer att slutföras under 2018. Konsultföretaget WSP som tillhandahåller karttjänsten kommer att genomföra uppdateringen.
- Utredda behovet av kunskapsöverföring inom och utanför ledningsgruppen gällande Vattenmyndighetens åtgärdsprogram. Vid behov planeras och ordnas passande aktivitet.

Organisation

Projektledare: Henrik Sandberg

Projektmedlemmar: Alla kommuner behöver delta.

4.2 Miljöövervakning

Budget 2018: 410 000

Vision

Sjösystemens kemiska och fysikaliska egenskaper samt biologiska status vad gäller växter och djur ska vara väl kända. Resultaten ska vara lättillgängliga för myndigheter, berörda kommuner m fl.

Mål

- Miljöövervakning ska kontinuerligt bedrivas enligt ett gemensamt kontrollprogram. Kontrollprogrammet ska följa de bedömningsgrunderna för ytvatten som tagits fram för att underlätta klassificering av status och potential enligt kraven i vattenförvaltningen. (Se separat dokument – Samordnad Miljöövervakning i Oxundaån 2018-2023).

Aktiviteter 2018

- Fortsatt miljöövervakning enligt antaget program för 2018-2023.

- Naturvatten presenterar resultatet av 2017 års provtagningar.
- Utredda framtida möjligheter med digital miljöövervakning inom Oxunda avrinningsområde.
Delprojektledare: Pernilla Morris och Anton Mankesjö

Organisation

Projektledare: Henrik Sandberg, Sollentuna kommun

Projektmedlemmar: Babette Marklund, Louise Andersson, Emma Asterhag, Pernilla Morris och Anton Mankesjö, Fanny Tomband, Nadja Andréewitch

4.3 Dagvatten

Budget 2018: 75 000 kronor

Vision

- En hållbar dagvattenhantering inom Oxundaåns avrinningsområde, avseende såväl belastningen på våra recipienter som bevarande av en naturlig vattenbalans.
- Dagvattnet är till stor del synligt, har ett pedagogiskt värde och betraktas som en positiv resurs i samhället.
- Berörda kommunala förvaltningar, och andra berörda aktörer, har en god förståelse för dagvattenproblematiken inom stadsbyggnadsprojekt.
- Allmänheten förstår hur deras val och levnadssätt påverkar närmiljön när det gäller dagvattenbelastningen på sjöar och vattendrag.

Mål

- Dokument och rutiner finns framtagna, som gör dagvattenarbetet mer konkret och lättförståeligt.
- Dagvattenpolicyn är välförankrad i respektive kommunal organisation och används genom hela stadsbyggnadsprocessen.
- Insatser görs kontinuerligt för att öka allmänhetens kunskap om dagvatten.

Aktiviteter 2018

- Broschyren om dagvattenhantering på enskilda fastigheter ska tryckas i lämpligt antal exemplar om 1000 broschyrer till var kommun utom Järfälla som får trycka upp egna efter behov, totalt 5000 broschyrer.
- Informationsmaterial om samhällsplanering för skyfalls- och översvämningshantering ska tas fram. Informationen tas i första hand fram i form av en Power-Point presentation. Materialet vänder sig till Oxunda-kommunernas politiker och tjänstemän.

Organisation

Projektledare: Björn Johansson

Projektmedlemmar: Björn Johansson, Jurgita Paknia, Johanna Gullberg, Nina Lans, Andreas Jacobs samt vid behov Anna Sundén (Järfälla)

4.4 *Biologisk mångfald – tillgängliggöra kunskap om naturvärden*

Budget 2018: 0 kr

Vision

Den biologiska mångfalden vårdas, bevaras och utvecklas i vatten med tillhörande landmiljöer inom avrinningsområdet. God ekologisk status i avrinningsområdets vattenekosystem.

Mål

- God kunskap om biologiska värden i vattenmiljöer och tillhörande landmiljöer inom avrinningsområdet.
- Fortlöpande identifiera åtgärder som gynnar den biologiska mångfalden.
- Att samarbeta med markägare och exempelvis fiskeklubbar i syfte att genomföra åtgärder.

Aktiviteter 2018

- Frågan bevakas men inga aktiviteter genomförs under året.

Organisation

Projektledare:

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen

4.5 *Jordbrukets påverkan på vattenresurserna*

Budget 2018: 475 000 kr

Vision

Miljöanpassning av jordbruk och djurhållning med hänsyn till områdets recipienter.

Mål

- Skaffa mer kunskap om jordbrukets och djurhållningens miljöpåverkan på avrinningsområdets recipienter
- Verka för att jordbrukare och andra djurhållare minskar miljöpåverkan på avrinningsområdets recipienter

Aktiviteter 2018

- Möte med hushållningssällskapet för ett fortsatt projekt för att begränsa fosforläckage från hästgårdar. Detta genom att få hästgårdar involverade och intresserade av att ta del av information och rådgivning från Hushållningssällskapet och Oxunda vattensamverkan. Om möjligt så ska bidrag sökas från landstinget.

Organisation

Projektledare: Nadja Andréewitch

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen

4.6 Information, Studieresa, Utbildning, Möten

Budget 2018: 200 000

Vision

Oxunda Vattensamverkan sprider fortlöpande information till statliga myndigheter, andra vattenorganisationer, de berörda kommunerna samt verksamhetsutövare och allmänhet om samarbetets verksamhet.

Mål

- Information och rapporter tas fram fortlöpande och sprids inom och utom vattensamverkan.
- Omvärldsbevakning och kunskapshöjande aktiviteter sker kontinuerligt.

Aktiviteter 2018

- Oxunda vattensamverkans hemsida skall uppdateras kontinuerligt.
- Studieresa skall planeras under året inför 2019.
- Planera för bussresa genom Oxundaåns avrinningsområde med styrgruppen år 2019.
- Digital kommunikationssatsning. Utreda möjligheter för framtagande av informationsvideo över Oxundaåns avrinningsområde för ökad tillgänglighet och spridning.

Delprojektledare: Pernilla Morris

- Minst tre styrgruppsmöten skall hållas under året.
- Ledningsgruppsmöten hålls vid behov. Dock hålls minst ett möte mellan varje styrgruppsmöte (d.v.s. minst tre möten).
- En verksamhetsplaneringsdag, inklusive utvärdering/uppföljning av föregående år, skall hållas för ledningsgruppen senast i december 2018.

Organisation

Samordnare: Henrik Sandberg, Sollentuna kommun

5. Administration

Budget: 150 000 kronor

Sollentuna kommun har det övergripande ansvaret för samordningen i vattensamverkan. Här ingår ekonomihantering, mötesplanering, dokumenthantering, hemsidan och kontakter för samverkans räkning med andra intressenter. Ledningsgruppen har gemensamt ansvar för att genomföra aktiviteterna i verksamhetsplanen samt att återkoppla till styrgruppen. Tjänstemannainsatsen i ledningsgruppen och i olika pågående projekt och utredningar skall uppgå till minst 120 timmar/år per kommun. Uppskattningsvis 40 timmar går till styrgruppsmöten och ledningsgruppsmöten där tid får beräknas för en representant per kommun. Tidsåtgången i eventuella studieresor som anordnas av Oxunda Vattensamverkan ingår inte i dessa 120 timmar. Varje kommun redovisar sitt deltagande till årsredovisningen i februari.

Samordnare: Henrik Sandberg, Sollentuna kommun. Ytterligare resurspersoner hos Sollentuna kommun nyttjas för ekonomi, information och administration.

6. Projekt som initierats av Oxunda Vattensamverkan

Följande projekt initierades av Oxunda vattensamverkan och drivs vidare som åtgärdsprojekt i en eller flera kommuner. Information och erfarenhetsåterföring sker genom presentation inom Oxunda Vattensamverkan.

6.1. Edsån

Edså-projektet, omgrävning till ett mer slingrande lopp och anläggande av våtmarker genomförs av Upplands Väsby och Sollentuna kommuner delvis med bidrag från Naturvårdsverket. I projektet kvarstår att genomföra en invigning.

6.2. Vallentunasjön

Täby och Vallentunas restaureringsprojekt för Vallentunasjön fortlöper. Sedan starten 2009 har knappt 150 ton vitfisk tagits upp ur sjön. Detta reduktionsfiske har under 2016 genomförts både med bottengarnsfiske, trålning och notfiske. Undersökning av näringstillförsel via tillrinnande vattendrag har genomförts. Ett pumpförsök av sedimenten har genomförts och blev lyckat. Kontakter har skett med arbetsgruppen för ”Våtmarksparken” i Vallentuna kommun, i syfta att diskutera sedimentmängder och fosforering av den planerade Våtmarken i Björkby-Kyrkviken, alltså vid ett av inloppen till Vallentunasjön. Diskussioner förs med EON för att försöka samutnyttja möjligheten att använda sjövärmepumpsanläggningen för att sedimentera uppumpat sjövattnet. Under 2017 kommer med största sannolikhet fisket fortsätta och även diskussionerna med Eon. Ytterligare åtgärder utöver detta kommer att tas upp för beslut i samband med att styrgruppen för projektet i februari diskuterar disponeringen av budgeten.

6.3. Kvarnsjön

Kvarnsjön anlades med hjälp av gemensamma medel från kommunerna i Oxunda Samverkan. Slutbesiktning av projektet gjordes 2009. I kommande uppföljningar har det visat sig att Kvarnsjön inte uppnått förmågan att ta upp näringsämnen från Hagbyån. Arbete har pågått under 2014-2015 för att utreda varför och att ta fram en skötselplan för själva Kvarnsjön. En skötselplan blev färdig 2015 och sedan dess har projektet övergått till enbart kunskapsåterföring.

6.4. Norrviken

En åtgärdsplan för Norrviken togs fram inom projektet ”Kommunal vattenplanering”. Åtgärdsarbetet övergår nu till berörda kommuner d.v.s. Sollentuna kommun och Upplands Väsby kommun. Norrviken ingår i Norra Östersjöns vattendistrikt som har beviljats EU-stöd för vattenvårdsprojekt. Vattenvårdsprojektet, som samordnas av Länsstyrelsen i Västmanland, kallas LIFE IP Rich Waters. I projektet kommer Sollentuna kommun, Upplands Väsby kommun samt länsstyrelsen i Stockholms län att förbereda, genomföra och följa upp en behandling av Norrvikens bottensediment för att stoppa den interna belastningen av näringsämnen. Den interna belastningen ger sjön övergödningssymptom och är till stor del en rest av att svunna tiders orenade avloppsvatten ledde ut i sjön.

7. Budget för 2018

Intäkter	
<i>Ingående balans från 2017</i>	615 521 kr
<i>Medlemsintäkter</i>	775 000 kr
<i>Slutbidrag för jordbruksprojekten</i>	78 000 kr
Summa:	<i>1 468 521 kr</i>
Kostnader	
Kommunal och regional vattenplanering	100 000 kr
Miljöövervakning	410 000 kr
Dagvatten	75 000 kr
Biologisk mångfald	0 kr
Jordbrukets påverkan på vattenresurserna	475 000 kr
Information, studieresa, utbildning, möten	200 000 kr
Administration	150 000 kr
Summa:	<i>1 410 000 kr</i>
	<i>Utgående balans:</i> 58 521 kr